

310.

Na osnovu člana 34 stav 3 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list CG", broj 54/16 i 18/19), člana 38 stav 1 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22 i 84/22) i člana 43 Statuta Opštine Bar ("Sl. list CG - Opštinski propisi", broj 37/18), Skupština Opštine Bar po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma br 05-9281/5-2022 od 27.01.2023 godine, i po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede br 04-332/22-15649/2 od 02.12.2022 godine i Ministarstva kulture i medija br. 01-082/22-780/4 od 09.12.2022 godine, na sjednici od 31.01.2023. godine, donijela je

ODLUKA

o proglašavanju kategorije, granica, statusa i režima zaštite u spomeniku prirode "Park muzeja na Topolici u Baru"

("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 007/23 od 08.02.2023)

Opšte odredbe

Član 1

"Park muzeja na Topolici u Baru" je rješenjem o zaštiti objekata prirode ("Službeni list SRCG" br. 30/68) proglašen hortikulturnim objektom".

U skladu sa članom 115 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list CG" br. 54/16 i 18/19) zaštićena područja koja su do stupanja na snagu ovog Zakona proglašena hortikulturnim objektom upisana su u registar kao spomenik prirode.

Spomenik prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" se razvrstava u zaštićeno područje kategorije III.

Granice

Član 2

Ukupna površina Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" iznosi 13458,99 m² (1,34 ha). Površina III zone zaštite iznosi 13458,99 m² (1,34 ha).

Spomenik prirode "Park muzeja na Topolici" nalazi se na dijelu katastarske parcele 5730 KO Novi Bar, opština Bar.

Opis osnovnih ciljnih vrijednosti

Član 3

Područje Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru", predstavlja integrisano kopneno parkovsko zaštićeno područje oivičeno zidanom ogradom u čijem sastavu je Dvorac Kralja Nikole, u čijem središnjem dijelu je kapija, kao i višenamjenski objekat Knjaževa bašte. Park posjeduje pejzažne i kulturne vrijednosti u kome se štite zaštićene i ekološki značajne vrste i staništa.

Prirodne/ekološke karakteristike i vrijednosti/obilježja područja Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" potvrđuju prisustvo nacionalno i međunarodno značajnih vrsta u kopnenom dijelu tog zaštićenog područja gdje za njihovu zaštitu u budućem Spomeniku prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" primjenjivaće se režimi zaštite III stepena.

Vrste koje su zaštićene crnogorskim i međunarodnim propisima, uključujući naročito sljedeće vrste drveća: *Cupressus sempervirens*, *Lauris nobilis*, *Pinus silvestris* i *Pinus nigra*, *Phoenix canariensis*, *Morus alba*, *Morus nigra*, *Pittosporum tobira*, *Nerium oleander*, *Viburnum tinus*, *Quercus suber*, *Chamaerops humilis*, *Washingtonia filifera*, *Yucca gloriosa*, *Buxus sempervirens*, *Wisteria sinensis*, *Spiraea vanhouttei*. gljiva: *Auricularia mesenterica*, *Fomes fomentarius*, *Fuscoporia torulosa*, *Russula sp.*, *Neolentinus schaefferi*; vodozemaca: *Bufo bufo*, *Bufotes viridis*, *Pelodyx ridibundus*; gmizavaca: *Testudo hermanni*, *Pseudopus apodus*, *Podarcis muralis*, *Podarcis melisellensis*, *Lacerta viridis*, *Hierophis gemonensis*, *Elaphe quatuorlineata*; insekata: *Cerambyx cerdo*, *Lucanus cervus*, *Oryctes nasicornis*, *Iphiclides podalirius*, *Papilio machaon*.

Prostor Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru", stavlja se pod zaštitu radi stvaranja uslova za opstanak i dugoročnu zaštitu velikog broja vrsta značajnih za zaštitu.

Zaštita i razvoj

Član 4

Spomenik prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" proglašava se zaštićenim područjem radi:

1. sprovođenja adekvatnih mjera očuvanja i zaštite vrsta značajnih za zaštitu i održivog - kontrolisanog korišćenja bioloških resursa;
2. očuvanja i unaprjeđivanja biološke (genetičke, specijske, ekosistemske) raznovrsnosti posebno prepoznatih vrsta značajnih za zaštitu;
3. sprječavanja štetnih aktivnosti koje mogu ugroziti posebne ili značajne komponente biodiverziteta;

Razvoj Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" zasnivaće se na:

1. usklađivanju ljudskih aktivnosti, ekonomskih i društvenih razvojnih planova, programa i projekata sa definisanim režimom, odnosno stepenom zaštite;
2. održivom, odnosno racionalnom korišćenju prirodnih vrijednosti i resursa radi njihovog trajnog očuvanja.

Zaštita i razvoj Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" omogućiće se naročito kroz sprovođenje postupaka izdavanja:

- (i) akta o uslovima i smjernicama zaštite prirode; i
- (ii) dozvole za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom području prirode.

Za sprovođenje postupaka iz stava 3 ovog člana primjenjivaće se smjernice i uslovi dati Studijom revizije Spomenik prirode "Park muzeja na Topolici u Baru".

Zone zaštite

Član 5

U okviru Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" određena je III zona zaštite:

III (treća) zona zaštite obuhvata jednu prostornu cjelinu koja je ograđena zidanom ogradom, tako da granična linija ovog zaštićenog područja počinje na sjeverozapadnom kraju ograđene parkovske površine Muzeja (Dvorca Kralja Nikole) na Topolici zatim u pravcu istoka-sjeveroistoka, takođe zidanom ogradom, uključujući višenamjenski objekat Knjaževe bašte,

U zaštićenom području primjenjivaće se režimi zaštite III stepena.

Režim zaštite III stepena - održivo korišćenje, podrazumijeva selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih resursa, koje omogućavaju funkcionalno-ekološko povezivanje i integritet zaštićenog područja.

Dozvoljene aktivnosti pod režimom zaštite III stepena su:

1. uređenje i korišćenje pješačkih i rekreativnih staza, i postavljanje parkovskog mobilijara i elemenata rasvjete u skladu sa Planom upravljanja;
2. primjenjivanje mjera sa ciljem revitalizacije parkovske vegetacije (sadnja zelenila, orezivanje suvih i zaraženih grana i dijelova krošnji, redovno uklanjanje suvih stabala, premazivanje ozljeda insekto-fungicidnim sredstvom, uništavanje otpadnog zaraženog biljnog materijala, uklanjanje podrasta, vađenje panjeva, itd.) u skladu sa Planom upravljanja;
3. taksacija zelenila i njegovo vrijednovanje (zdravstveno i dekorativno), sa predloženim mjerama njege i zaštite;
4. revitalizacija vrstama drveća i grmlja koje po svojoj biologiji, konceptu i estetskim kriterijumima odgovaraju zaštićenom području;
5. sprovesti monitoring flore, faune i gljiva parazita slabosti;
6. sprovesti monitoring kulturne baštine;
7. vršiti radove na rekonstrukciji degradiranih vrtno-arhitektonskih elemenata i značajnih građevinskih objekata kulturne baštine u skladu sa Planom upravljanja;
8. vršiti radove na održavanju parkovskog zelenila, vrtno-arhitektonskih elemenata
9. izgradnja prateće infrastrukture u mjeri u kojoj se ne izaziva narušavanje osnovnih vrijednosti područja;
10. vršenje radova na uređenju objekata kulturno-istorijskog nasljeđa i tradicionalne gradnje; - sprovesti očuvanja tradicionalnih djelatnosti lokalnog stanovništva;
11. intervencije radi restauracije, revitalizacije i unapređenja zaštićenog područja;
12. održavanje postojećeg parkovskog mobilijara i elemenata rasvjete;
13. vršiti posjete u turističke, obrazovne, rekreativne i opštekulturne svrhe;
14. promovisanje Parka u edukativne, naučne, rekreativne i turističke svrhe.

15. naučna istraživanja i praćenje prirodnih procesa;
16. sprovođenje zaštitnih i sanacionih mjera; selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih resursa

Zabranjene aktivnosti u djelovima zaštićenog područja sa režimom zaštite III stepena su:

1. postavljanje ili izgradnja objekata koji zagađuju, oštećuju ili ugrožavanje ekosistem, prirodna staništa i vrste;
2. promjena namjene površina;
3. rastjerivanje, hvatanje, uznemiravanje i ubijanje zaštićenih životinjskih vrsta;
4. naseljavanje alohtonih životinjskih vrsta i gljiva;

Mjere zaštite

Član 6

Na teritoriji Spomenik prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" zabranjeno je:

1. sakupljanje, uništavanje i promet zaštićenih vrsta biljaka i životinja;
2. hvatanje, odnosno ubijanje, uznemiravanje vrsta životinja, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, hibernacije;
3. unošenje alohtonih životinjskih vrsta i gljiva;
4. branje, sakupljanje i korišćenje vrsta biljaka, u mjeri u kojoj se može ugroziti brojnost njihovih populacija;
5. ostale aktivnosti iz člana 5 st. 6 odluke.

Zaštita ekosistema ostvaruje se sprovođenjem mjera očuvanja njihovog sastava, strukture i funkcije, kao i biotičke i abiotičke komponente.

Zaštita predjela vrši se sprovođenjem mjera kojima se sprječavaju neželjene promjene i degradacija prirodnih, prirodi bliskih ili stvorenih obilježja.

Radnje, aktivnosti i obavljanje djelatnosti planiraju se i vrše na način da se izbjegnu ili svedu na najmanju mjeru uticaji koji bi doveli do ugrožavanja i oštećenja postojećih prirodnih vrijednosti zaštićenog područja.

Planiranje i projektovanje novih privremenih i trajnih građevinskih objekata, korišćenja prirodnih resursa (turizam), kao i radnji, aktivnosti i djelatnosti na području Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" sprovodiće se na osnovu prethodno obezbijedenih smjernica i uslova zaštite prirode koje izdaje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

Radi sprečavanja negativnih posljedica od rješenja u prostornim i razvojnim planovima i projektima primjenjivaće se posebni uslovi, zabrane i ograničenja zaštite prirode koji su vezani za planiranje - izbor lokacija i definisanje vrsta i kapaciteta privremenih objekata u zoni zaštićenog područja i njegovom okruženju, a odnose se na:

1. izbor mikro lokacija novih građevinskih objekata van zone zaštićenog područja, uzimajući u obzir njegove granice i zonu zaštite;
2. gradnju objekata u blizini Spomenika prirode koji zbog svojih karakteristika (način izgradnje, vrsta, veličina, odnosno kapacitet, tehnologija) mogu da oštete (fizički, zagađivanjem ili na drugi način) ili imaju posredan negativan uticaj na prirodne vrijednosti zaštićenog područja;
3. izbjegavanje lociranja novih privremenih objekata koji zagađuju okolinu, odnosno lokacija koje su hidrološki povezane sa zaštićenim područjem.

Upravljač, Plan upravljanja

Član 7

Upravljač Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" biće DOO "Komunalne djelatnosti" - Bar, (Sektor zadužen za Gradsko zelenilo), čiji je osnivač Opština Bar.

Nadzor nad radom Upravljača vršiće organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite prirode.

Godišnji program upravljanja

Član 8

Godišnji program upravljanja sadrži naročito detaljan prikaz poslova na čuvanju, održavanju, unaprjeđenju i održivom korišćenju zaštićenog područja, uključujući i planirane razvojne projekte, pregled organizovanih i materijalnih uslova, očekivana finansijska sredstva i druge elemente u skladu sa Planom upravljanja.

Akt o unutrašnjem redu i službi zaštite

Član 9

Upravljač je dužan da obezbijedi unutrašnji red i čuvanje zaštićenog prirodnog dobra u skladu sa aktom o unutrašnjem redu i službi zaštite.

Aktom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se pravila za sprovođenje propisanog režima zaštite, a naročito:

- način i uslovi ponašanja posjetilaca i korisnika prostora, boravka i obavljanja poslova u Spomeniku prirode "Park muzeja na Topolici u Baru";
- vrste i staništa, kao i druge prirodne vrijednosti koje je zabranjeno uništavati i oštećivati;
- način saradnje sa fizičkim licima, preduzetnicima i pravnim licima koja po različitom osnovu koriste ili su zainteresovana za korišćenje prirodnih resursa i prostora;
- uslovi zaštite prilikom obavljanja naučnih istraživanja, monitoringa i obrazovnih aktivnosti;
- sprovođenje određenih mjera radi očuvanja i održavanja zaštićenog prirodnog dobra, kao i vremensko trajanje tih mjera.

Pravila iz stava 2 ovog člana i druge neophodne informacije za sprovođenje režima zaštite, upravljač je dužan da javno ogłosi i učini dostupnim posjetiocima i korisnicima.

Finansiranje

Član 10

Sredstva za rad upravljača Spomenika prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" obezbjeđuju se u skladu sa Zakonom.

Rok za donošenje plana upravljanja i godišnjeg programa upravljanja

Član 11

Plan upravljanja za Spomenik prirode "Park muzeja na Topolici u Baru" donijeće se najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Godišnji program upravljanja donijeće se najkasnije u roku od tri mjeseca od dana donošenja plana upravljanja iz ove odluke.

Rok za donošenje pravilnika o unutrašnjem redu i službi zaštite

Član 12

Upravljač je dužan da donese akt o unutrašnjem redu i službi zaštite najkasnije u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Stupanje na snagu

Član 13

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

Broj: 030-016/23-122
Bar, 31.01.2023. godine
Skupština opštine Bar
Predsjednik
Branislav Nenezić, s.r.